

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ЄВРОПЕЙСЬКА КРЕДИТНО-ТРАНСФЕРНА СИСТЕМА

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ

освітній ступінь	<u>бакалавр</u>
галузь знань	<u>01 Освіта/Педагогіка</u>
спеціальність	<u>014 Середня освіта</u>
предметна спеціальність	<u>014.02 (Мова і література (французька))</u>

ЗМІСТ

- 1. Загальна інформація про факультет та випускову кафедру**
- 2. Опис освітньої програми спеціальності**
- 3. Інформація про окремі компоненти освітньої програми**

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ФАКУЛЬТЕТ ТА ВИПУСКОВУ КАФЕДРУ

1.1. Інформація про факультет

Назва: Факультет іноземних мов

Адреса: м. Ізмаїл, вулиця Репіна, 12, каб.304

Телефон деканату:(04841) 5-39-92

Веб-сторінка факультету:<http://idgu.edu.ua/faculties/fim>

Електронна пошта:fim_idgu@ukr.net

Декан факультету:Дзіковська Лариса Миколаївна - кандидат філологічних наук,
доцент.

1.2. Інформація про кафедру

Назва: Кафедра романо-германської філології

Адреса: м. Ізмаїл, вулиця Репіна, 12, каб. 402

Телефон кафедри: (04841) 5-37-29

Веб-сторінка кафедри:<http://idgu.edu.ua/faculties/fim#block-764>

Електронна пошта:kafedra.rom.mov@gmail.com

Завідувач кафедри:Радкіна Валентина Федорівна – кандидат педагогічних наук,
доцент.

Перелік освітніх програм спеціальності:

Середня освіта: мова і література (французька)

2. ОПИС ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

2.1. Профіль освітньої програми

<i>1 – Загальна інформація</i>	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Ізмаїльський державний гуманітарний університет, кафедра романо-германської філології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Кваліфікація: бакалавр освіти з мови і літератури. Учитель французької і англійської мов та світової літератури
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма першого рівня вищої освіти «Середня освіта: Мова і література (французька)»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний ступінь, 240 кредитів ЄКТС термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат про Акредитацію Серія НД-II № 1658478 від 2 липня 2013 р. Термін дії сертифіката до 1 липня 2018 р. Акредитовано в 2018 р.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти (освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітнього ступеня бакалавра)
Мова(и) викладання	Українська, французька
Термін дії освітньої програми	до 1 липня 2028 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://idgu.edu.ua/ects
<i>2 – Мета освітньої програми</i>	
Програма призначена для підготовки висококваліфікованих кадрів, які б володіли фундаментальними знаннями та навичками міждисциплінарного філологічного дослідження в галузі педагогіки та методики середньої освіти, здатних будувати свою діяльність на основі креативного підходу та готових до продовження навчання на другому освітньо-науковому рівні вищої освіти	
<i>3 – Характеристика освітньої програми</i>	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Освіта/Педагогіка/Середня освіта/Мова і література (французька, англійська)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма ґрунтується на сучасних наукових знаннях про цілі й цінності філологічної і педагогічної освіти, орієнтована на академічну і професійну підготовку на основі теоретичних досліджень і практичних результатів їх впровадження з урахуванням світового досвіду навчальної діяльності, сучасного стану підготовки фахівців з мовної освіти в Україні, акцентує увагу на здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері

	професійної діяльності, орієнтує на подальшу фахову самоосвіту
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Формування загальних та фахових компетентностей для виконання професійних завдань та обов'язків освітнього та інноваційного характеру в галузі сучасної філологічної науки, педагогіки та методики середньої освіти.
Особливості програми	Програма включає навчальні дисципліни професійної та практичної підготовки, які поглиблюють компетентності майбутнього вчителя французької і англійської мов та світової літератури й забезпечують можливість засвоєння наукових програм у трьох відповідних галузях знань
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускник програми може займати первинні посади згідно з Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003: 2010. 232 Викладачі середніх навчальних закладів 2320 Викладачі середніх навчальних закладів 235 Інші професіонали в галузі навчання 2320 Методист заочних шкіл і відділень 2331 Вчитель загальноосвітнього навчального закладу 2351 Професіонали в галузі методів навчання 2444.2 Філолог 33 Фахівці в галузі освіти 333 Фахівці в галузі спеціалізованої (особливої) освіти 3330 Фахівці в галузі спеціалізованої (особливої) освіти 334 Інші фахівці в галузі освіти
Подальше навчання	Особа, яка здобула вищу освіту першого (бакалаврського) рівня, має право продовжити навчання за другим (магістерським) рівнем.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання мови та літератури із застосуванням сучасних інформаційних технологій. Проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, навчання через виробничу практику. Стиль навчання: студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підходи. Лекційні курси поєднуються з семінарськими, лабораторними та практичними заняттями, самостійна робота проводиться з залученням електронних підручників, конспектів, консультацій з викладачами
Оцінювання	Накопичувальна бально-рейтингова система; поточний, модульний й підсумковий контроль; письмові, усні экзамени, тестування, заліки. Зміст оцінювання є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур; відбувається за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, не зараховано), 100-бальною шкалою; дозволяє продемонструвати ступінь досягнення ними запланованих результатів навчання.

6 – Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі освіти, а також у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або реалізації інноваційних технологій та характеризується невизначеністю умов і вимог до професійної, навчальної або дослідницької діяльності
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності ЗК 2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) ЗК 3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо ЗК 4. Здатність працювати в команді ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел ЗК 6. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями ЗК 8. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово ЗК 9. Здатність використовувати знання з французької та англійської мов в освітній діяльності ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1. Здатність формувати в учнів предметні компетентності ФК 2. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання ФК 3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з французької та англійської мов та світової літератури ФК 4. Здатність аналізувати особливості сприйняття й засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу ФК 5. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії французької та англійської мов, теорії та історії світової літератури в загальноосвітніх навчальних закладах, практиці навчання французької та англійської мов та світової літератури ФК 6. Здатність реалізовувати ефективні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання французької та англійської мов та світової літератури на підставі передового вітчизняного й міжнародного досвіду ФК 7. Здатність дотримуватися сучасних мовних норм (з французької, англійської та української мов), володіти французькою мовою на рівні С1 та англійською мовою на рівні не нижче В2, використовувати різні форми й види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту ФК 8. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній та письмовій формах (французькою і англійською мовами), володіти методикою формування й

розвитку комунікативної компетенції учнів

ФК 9. Здатність орієнтуватися в літературному процесі країн і народів світу (від давнини до сучасності), спадщині письменників у контексті літератури, історії, культури, використовувати знання мов і здобутки світової культури для формування національної свідомості, культури учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві

ФК 10. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні прийоми й методи аналізу художнього тексту

ФК 11. Здатність доцільно використовувати й створювати сучасне навчально-методичне забезпечення (обладнання) для проведення занять

ФК 12. Здатність докритичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду (вітчизняного, закордонного) у галузі викладання французької і англійської мов та світової літератури з метою професійної саморегуляції й свідомого вибору шляхів вирішення проблем у навчально-виховному процесі

ФК 13. Здатність здійснювати власне дослідження в освітній діяльності, узагальнювати й оприлюднювати результати досліджуваної проблеми

ФК 14. Здатність створювати рівноправний і психологічно позитивний клімат для навчання, організовувати ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (учнями, учителями, батьками та ін.)

ФК 15. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використовувати перспективний практичний досвід й соціокультурний контекст для реалізації навчально-виховних цілей

ФК 16. Здатність розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави

7 – Програмні результати навчання

ПРН 1. Знати сучасні філологічні й дидактичні засади навчання німецької і англійської мов та світової літератури

ПРН 2. Знати елементами теоретичного й експериментального (пробного) дослідження в професійній сфері та методами їхньої реалізації

ПРН 3. Знати мовні норми, соціокультурні ситуації розвитку німецької та англійської мов, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовного дискурсу художньої літератури

ПРН 4. Знання специфіки перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературних напрямів, течій, жанрів, стилів, здобутків національних літератур, класичних й сучасних художніх творів

ПРН 5. Знання державного стандарту загальної середньої освіти, навчальних програм з іноземних мов та світової літератури для закладів середньої освіти та практичних шляхів їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності учнів

ПРН 6. Вміти творчо-критично мислити, творчо використовувати різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань

ПРН 7. Уміти працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі

ПРН 8. Володіти комунікативною компетентністю з французької і англійської мов (лінгвістичний, мовленнєвий, соціокультурний, прагматичний компоненти, відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти), здатність удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті

ПРН 9. Володіти різними видами аналізу художнього твору, визначати його жанрово-стильові своєрідності, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язки твору з фольклором, міфологією, релігією, філософією; виділяти значення для національної та світової культур.

ПРН 10. Володіти навичками атрибуції, розрізняти літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками

ПРН 11. Порівнювати мовні та літературні факти, явища, визначати їхні подібності й відмінності

ПРН 12. Використовувати гуманістичний потенціал рідної й світової літератур для формування духовного світу юного покоління, громадян України

ПРН 13. Володіти основами професійної культури, здатності створювати й редагувати тексти професійного змісту державною, французькою й англійською мовами

ПРН 14. Володіти методиками білінгвального й інтегрованого навчання мови й фахового змісту, дидактикою багатомовності та методикою паралельного вивчення споріднених мов, методикою роботи в гетерогенному (змішаному) навчальному середовищі

ПРН 15. Застосовувати сучасні методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах.

ПРН 16. Володіти прийомами й методиками діагностування навчальних досягнень учнів з французької та англійської мовта світової літератури; вміти здійснювати педагогічний супровід самовизначення учнів

ПРН 17. Мати здатність до рефлексії, володіти навичками оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й певних шляхів їх вирішення

ПРН 18. Формувати комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями (вихованцями) та їхніми батьками із дотриманням етичних норм спілкування, принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва та взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу

ПРН 19. Мати здатність до ефективного спілкування в науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-діловій сферах; участь у дискусіях, відстоювання власної думки (позиції), дотримання культури поведінки

ПРН 20. Мати здатність до організації навчально-виховного процесу у закладах середньої освіти, співпраці учнів (вихованців), ефективної співпраці в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях)

ПРН 21. Забезпечити діалогу культур у процесі вивчення німецької і англійської мов та світової літератури, створити умови для міжкультурної комунікації

ПРН 22. Мати здатність учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію

ПРН 23. Мати здатність аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури

ПРН 24. Вміти ефективно організовувати, аналізувати, критично оцінювати, нести відповідальність за результати власної професійної діяльності

ПРН 25. Забезпечувати охорони життя й здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними працівниками, які мають науковий ступінь та/або вчене звання, складає понад 50% від загальної кількості годин (які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора – понад 10%); науково-педагогічних працівників, які є визнаними професіоналами з досвідом практичної роботи за фахом – понад 10%.
Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість аудиторним фондом, комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, необхідними для виконання навчальних планів; мінімальний відсоток кількості аудиторій з мультимедійним обладнанням відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності. Наявність соціально-побутової інфраструктури: бібліотеки, у тому числі читального залу; пунктів харчування; актового залу; спортивних майданчиків; медичного пункту. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком - 100%.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне забезпечення: бібліотечний ресурс (фахова література, вітчизняні та закордонні фахові періодичні видання, в тому числі в електронному вигляді), електронний депозитарій, доступ до баз даних періодичних наукових видань, наявність веб-сайту ІДГУ, наявність електронного ресурсу GoogleSuiteforEducation. Навчально-методичне забезпечення: опис освітньої програми, навчальний план, робочий навчальний план, робочі програми, комплекси навчально-методичного забезпечення, навчальні матеріали з кожної дисципліни навчального плану, програми практичної підготовки, робочі програми практик, методичні матеріали для проведення атестації здобувачів.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників у вітчизняних ВНЗ
Міжнародна кредитна мобільність	Universitatea Dunarea de Jos (Галац, Румунія) – угоди щодо семестрового академічного обміну, проведення спільного (паралельного) навчання і видачі дипломів, стажування науково-педагогічних працівників
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Наявна можливість для фізичних осіб

2.2. Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4

Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Філософія	4	екзамен
ОК 2.	Українська мова та основи академічного письма	6	залік
ОК 3.	Історія України та української культури	5	екзамен
ОК 4.	Педагогіка	6	екзамен
ОК 5.	Психологія	6	екзамен
ОК 6.	Вступ до романської філології з основами наукових досліджень	4	залік
ОК 7.	Вступ до мовознавства	5	екзамен
ОК 8.	Практичний курс французької мови	24	залік, екзамен
ОК 9.	Теоретичний курс французької мови (теоретична фонетика, історія мови, теоретична граматики, лексикологія, стилістика)	11	залік, екзамен
ОК 10.	Методика навчання іноземної мови	6	екзамен
ОК 11.	Історія світової літератури	20	залік, екзамен
ОК 12.	Вступ до літературознавства	4	екзамен
ОК 13.	Література Франції та франкомовних країн	4	екзамен
ОК 14.	Методика навчання літератури	4	екзамен
ОК 15.	Курсова робота з історії світової літератури з методикою навчання	1	залік
ОК 16.	Курсова робота з французької мови з методикою навчання	1	залік
ОК 17.	Навчальна практика (філологічна)	3	залік*
ОК 18.	Навчальна практика (ознайомча, виховна)	6	залік*
ОК 19.	Навчально-виробнича практика (педагогічна)	6	екзамен*
ОК 20.	Виробнича практика (педагогічна)	9	екзамен*
Загальний обсяг обов'язкових компонент: ОК		135	
Вибіркові компоненти ОП			
Вибірковий блок 1 (за вибором факультету)		45	
ВБ 1.1.	Практичний курс англійської мови	23	залік, екзамен
ВБ 1.2.	Латинська мова	3	залік
	Теоретичний курс англійської мови	8	залік, екзамен
ВБ 1.3.	Інклюзивна освіта	3	залік
ВБ 1.4.	Інноваційні технології навчання іноземної мови	4	залік
ВБ 1.5.	Література Англії	3	залік
ВБ 1.6.	Курсова робота з англійської мови	1	залік
Вибірковий блок 2 (за вибором студента)*			
ВБ 2.1.	Соціологія / Політологія	4	залік
ВБ 2.2.	Основи економічної теорії / Екологія	4	залік
ВБ 2.3.	Безпека праці / Техніка безпеки за профспрямуванням	4	залік
ВБ 2.4.	Ділові папери і професійна компетентність/ Історія релігії	4	залік
ВБ 2.5.	Етика / естетика	4	залік
ВБ 2.6.	Підприємництво і бізнес культура/ Самоменеджмент та управління особистою кар'єрою	4	залік
ВБ 2.7.	Європейські абрисы педагогіки соціалізації / Психодіагностика	4	залік
ВБ 2.8.	Гендерна проблематика в літературі/ Західноєвропейська літературна казка	4	залік

ВБ 2.9.	Історія літературних напрямів і шкіл / Переклад як форма міжлітературної взаємодії	4	залік
ВБ 2.10.	Країнознавство франкомовних країн/ Комунікативний курс французької мови	4	залік
ВБ 2.11.	Практикум з мовної комунікації (французька мова)/ Ділова французька мова	4	залік
ВБ 2.12.	Сучасні технології навчання ІМ/ Лінгвістичний аналіз тексту	4	залік
ВБ 2.13.	Країнознавство Англії / Лінгвокраїнознавство англомовних країн	4	залік
ВБ 2.14.	Теорія та практика перекладу (англійська мова)/ Лексичні, граматичні та стилістичні труднощі перекладу (англійська мова)	4	залік
ВБ 2.15.	Лінгвістичний аналіз англійського тексту / Аналітичне читання англійських текстів	4	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		105	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

*Переліки дисциплін вільного вибору студентів щорічно затверджуються рішеннями вчених рад університету та факультетів і розміщуються на офіційному веб-сайті університету. Студенти можуть обрати сертифіковану програму з переліку, затвердженого рішенням вченої ради університету (обсяг – 24 кредити ЄКТС), та опанувати додаткові фахові компетентності.

2.3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Середня освіта: мова і література (французька)» проводиться у формі:

- комплексного кваліфікаційного екзамену з французької мови, світової літератури та методик їх викладання;
- атестаційного екзамену з англійської мови та методики її викладання.

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 014 Середня освіта проводиться у формі атестаційних екзаменів, завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня «бакалавра» із присвоєнням кваліфікації: бакалавр освіти з мови і літератури. Учитель французької і англійської мов та світової літератури.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

3. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОКРЕМІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Обов'язкові компоненти ОП

Філософія

1. КОД:ОК 1

2. РІК НАВЧАННЯ: перший

3. СЕМЕСТР: 2

4. ЛЕКТОР: доц. Запорожченко О. В.

5. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ:

Загальні компетентності: здатність діяти соціально відповідально та свідомо; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях

Фахові компетентності: здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання; здатність використовувати досягнення сучасної науки; здатність здійснювати власне дослідження в освітній діяльності, узагальнювати й оприлюднювати результати досліджуваної проблеми

6. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Знати: способи ефективного спілкування в науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-діловій сферах; участі у дискусіях, відстоювання власної думки (позиції), дотримання культури поведінки; аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури

вміти: творчо-критично мислити, творчо використовувати різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань; працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі; Здатність до рефлексії, володіти навичками оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й певних шляхів їх вирішення; учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.

7. ПРЕРЕКВІЗИТ: -

8. ЗМІСТ КУРСУ:

Філософія як форма суспільної свідомості. Структура, предмет і функції філософії. Стародавня філософія як зародок і колыска всіх наступних типів філософії. Основні філософські поняття античної філософії. Нові умови розвитку філософії. Від політеїзму до монотеїзму. Релігійний характер філософських пошуків. Філософія епохи Відродження. Представники європейської філософії Нового часу. Соціальні та антропологічні ідеї Нового часу та філософія Просвітництва. Загальна характеристика німецької класичної філософії, її представники. Марксистська філософія. Антропологічні напрямки в західній філософії. Проблема несвідомого та ірраціонального. Філософія людського існування (екзистенціалізм). Еволюція релігійної філософії. Сцієнтистські напрямки. Позитивізм та його різновиди. Структуралізм та модернізм в сучасній філософії. Філософська думка Київської Русі. Києво-Могилянська академія як осередок розвитку філософії в Україні. Проблема людини у філософських роздумах Г.Сковороди. Проблема звільнення людини і нації у творах мислителів Кирило-Мефодіївського братства. Розробка антропологічного принципу та ідея суспільного прогресу у творчості Франка, Драгоманова, Грушевського та ін. Подальший розвиток філософської думки в Україні. Буття як універсальна філософська категорія. Свідомість людини як духовний спосіб орієнтації її у реальності буття. Загальний зміст і форми пізнавальної діяльності. Істина як процес. Природні передумови, матеріальні та духовні засади людського життя. Суспільне виробництво, його архітектоніка. Економічна, соціальна, політична і духовна сфери життя людей. Соціальна структура суспільства. Суспільна свідомість. Проблема сенсу, цінності і самоцінності людського життя у духовному досвіді людства. Ідея цілісної людини як вираз сенсу людського життя. Свобода і гуманізм. Свобода і культура.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Історія філософії: підручник / А. К. Бичко, І. В. Бичко, В. Г. Табачковський. — К., 2001.
2. Філософія : навч. посібник / за ред. І. Ф. Надольного. — 5-е вид., випр. і доп. — К. 2005.
3. Федів Ю., Мозгова Н. Історія української філософії: навч. посібник / Ю. Федів, Н. Мозгова. — К., 2001.
4. Чижевський Д. Нариси з історії філософії в Україні / Д. Чижевський // Твори. В 4 т. / під заг. ред. В. Лісового. — К., 2005.

10. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

11. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Українська мова та основи академічного письма

2. РІК НАВЧАННЯ: перший

3. СЕМЕСТР: 1

4. ЛЕКТОР: доц. Циганок І. Б.

5. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ:

Загальні компетентності: здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, добре володіти правничою термінологією; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

Фахові компетентності: здатність здійснювати власне дослідження в освітній діяльності, узагальнювати й оприлюднювати результати досліджуваної проблеми; здатність створювати рівноправний і психологічно позитивний клімат для навчання, організовувати ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (учнями, учителями, батьками та ін.); здатність розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю; здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використовувати перспективний практичний досвід й соціокультурний контекст для реалізації навчально-виховних цілей

6. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Знати: елементи теоретичного й експериментального (пробного) дослідження в професійній сфері та методами їхньої реалізації; специфіки перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературних напрямів, течій, жанрів, стилів, здобутків національних літератур, класичних й сучасних художніх творів; працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.

вміти: порівнювати мовні та літературні факти, явища, визначати їхні подібності й відмінності; Володіти методиками білінгвального й інтегрованого навчання мови й фахового змісту, дидактикою багатомовності та методикою паралельного вивчення споріднених мов, методикою роботи в гетерогенному (змішаному) навчальному середовищі; Застосовувати сучасні методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах.; ефективно організовувати, аналізувати, критично оцінювати, нести відповідальність за результати власної професійної діяльності

7. ПРЕРЕКВІЗИТ: -

8. ЗМІСТ КУРСУ:

Українська мова серед інших мов світу. Фонетика. Класифікація звуків української мови. Орфографія, орфоепія, пунктуація української мови. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія і фразеографія. Словотвір і морфеміка української мови. Морфологія як вчення про частини мови. Іменник в українській мові. Прикметник в українській мові. Числівник в українській мові. Займенник в українській мові. Дієслово в українській мові. Незмінювані частини мови в українській мові. Синтаксис української мови. Словосполучення і просте речення. Складне речення. Пряма і непряма мова. Діалог. Заміна прямої мови непрямою. Цитати. Українська пунктуація. Стилїстика української мови. Мовний стиль як сукупність засобів, вибір яких зумовлюється змістом, метою та характером висловлювання. Науковий стиль. Публіцистичний стиль. Художній стиль. Розмовний стиль. Офіційно-діловий стиль. Епістолярний стиль. Конфесійний стиль. Ділове мовлення і культура мови. Літературна мова як оброблена форма загальнонародної мови. Культура мови, культура мовлення. Комунікативні якості мови. Культура усного мовлення.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бондар О.І., Карпенко Ю.О., Микитин-Дружинець М.Л. Сучасна українська мова. – К., 2006.
2. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фонетика / А. К. Мойсієнко, О. В. Бас-Кононенко, В. В. Бондаренко. – К., 2010.
3. Сучасна українська літературна мова. Морфологія. Синтаксис / А. К. Мойсієнко, О. В. Бас-Кононенко, В. В. Бондаренко. – К., 2010.
4. Український правопис. – К., 2010.

- 10. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ:** лекції, практичні заняття, самостійна робота.
- 11. МОВА НАВЧАННЯ:** українська.

Історія України та української культури

1. КОД: ОК 3

2. РІК НАВЧАННЯ: перший

3. СЕМЕСТР: 1

4. ЛЕКТОР: доц. Дізанова А. В.

5. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ:

Загальні компетентності: здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); здатність діяти соціально відповідально та свідомо; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

Фахові компетентності: здатність формувати в учнів предметні компетентності; здатність аналізувати особливості сприйняття й засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу; здатність розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

6. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Знати: елементи теоретичного й експериментального (пробного) дослідження в професійній сфері та методами їхньої реалізації; ефективного спілкування в науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-діловій сферах; участь у дискусіях, відстоювання власної думки (позиції), дотримання культури поведінки; аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури

вміти: працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі; Володіти різними видами аналізу художнього твору, визначати його жанрово-стильові своєрідності, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язки твору з фольклором, міфологією, релігією, філософією; виділяти значення для національної та світової культур. Використовувати гуманістичний потенціал рідної й світової літератур для формування духовного світу юного покоління, громадян України; ефективно організовувати, аналізувати, критично оцінювати, нести відповідальність за результати власної професійної діяльності

7. ПРЕРЕКВІЗИТ: Вступ до романської філології з основами наукових досліджень

8. ЗМІСТ КУРСУ:

Стародавня доба в історії України. Східні слов'яни. Проблема етногенезу та розселення слов'ян. Господарство та суспільний лад слов'ян. Антське царство та його політичне становище в IV-VI ст. н.е. Побут, культура і вірування слов'янських племен. Походження та основні етапи формування українського етносу. Середньовічна держава Київська Русь. Галицько-Волинське князівство. Передумови утворення Київської Русі. Внутрішня та зовнішня політика перших руських князів. Соціально-економічний розвиток Київської держави в X - на початку XII ст. Політична система Київської Русі. Запровадження християнства. Етнічними «русичі», «руські люди» і «Україна». Галицько-Волинське князівство в другій половині XIII – першій половині XIV ст. Українські землі під владою іноземних держав (XIV – перша половина XVII ст.). Українське козацтво. Причини виникнення козацтва. Виникнення Запорозької Січі, її адміністративно-територіальний устрій, господарство, традиції. Реєстрові та нереєстрові козаки. Петро Сагайдачний. Запорозька Січ – демократична республіка. Боротьба проти турків і татар. Козацько-селянські повстання в Україні кінця XVI - першої третини XVII ст.

Українська національна революція середини XVII ст. Причини і характер, мета, рушійні сили революції. Проблеми періодизації. Б.Хмельницький. Становлення української козацької держави. Переяславська рада та договір з Московською державою 1654 р., його оцінка істориками. Березневі статті. Дипломатія Б.Хмельницького. Українські гетьмани Ю.Хмельницький та І.Виговський. Гадяцька угода. Переяславські статті 1659 р. Поділ України на Правобережну і Лівобережну. Соціально-економічні, політичні, демографічні наслідки революції. Гетьманщина, Правобережна Україна і Запорозька Січ в кінці XVII – XVIII ст. Особливості адміністративного та політичного устрою Гетьманщини та Слобідської України у складі Московської держави. Гетьман І.Мазепа, його внутрішня та зовнішня політика. Північна війна, участь в ній українського народу. Полтавська битва та її наслідки. П.Орлик, його «Конституція». Наступ на автономію України. І.Скоропадський. Перша Малоросійська колегія та її діяльність. К.Розумовський, його реформи. Остаточна ліквідація автономних прав України. Друга Малоросійська колегія. Запорозька Січ в кінці XVII – XVIII ст. І.Сірко. Причини та наслідки ліквідації Запорозької Січі. Приєднання Росією Півдня України та його колонізація в др. пол. XVIII ст. Правобережна Україна та західноукраїнські землі у другій половині XVII ст. Гайдамацький рух. Коліївщина. Поділи Польщі (1772, 1793, 1795) та приєднання українських земель до Росії та Австрії. Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій (XIX – початок XX ст.) Адміністративно-територіальний устрій та регіональний поділ українських земель у складі іноземних держав. Занепад кріпосницьких та зародження ринкових відносин в українській економіці. Початок українського національного відродження, історіографія проблеми. Кирило-Мефодіївське товариство. Т.Шевченко. Характер політики австрійського уряду щодо українців. Реформи Марії-Терезії та Йосифа II. Початок національного відродження в Галичині. «Руська трійця». Події революції 1849-1849 рр. на західноукраїнських землях. Скасування кріпацтва. Реформи 60-70-х років XIX ст. Соціально-економічний розвиток у пореформений період. Національна політика російського царизму щодо українців. Український культурно-національний рух. Українофіли. Діяльність громад. Виникнення українських політичних товариств. Західноукраїнські землі. Москвофіли. Народовці. Зв'язки прогресивних діячів Галичини і Наддніпрянської України. Українське національне життя на Закарпатті та Буковині.

Розвиток капіталізму в промисловості та сільському господарстві, його особливості на поч. XX ст. Соціальне та національне гноблення українського народу. Діяльність українських національних партій. Україна в період революції 1905-1907 рр. Аграрна реформа П.Столипіна та її здійснення в Україні. Українські землі в роки Першої світової війни. Українська революція 1917-1920 рр. Лютнева революція 1917 р. у Росії. Українська Центральна Рада. I і II Універсали. Генеральний Секретаріат. Жовтневий переворот у Петрограді. III Універсал. Проголошення УНР. IV Універсал. Проголошення незалежності УНР. Німецько-австрійський окупаційний режим. Гетьманський переворот. Зовнішня і внутрішня політика П.Скоропадського. Директорія. Внутрішня і зовнішня політика. Проголошення ЗУНР та її діяльність. Акт злуки УНР і ЗУНР. Встановлення влади рад на початку 1919 року. Створення УСРР. «Воєнний комунізм». Боротьба з Денікіним. Варшавський договір 1920 року. Радянсько-польська війна. Ризький мир 1921 року. Поразка Української національно-демократичної революції. Основні уроки і здобутки української революції. Україна у міжвоєнну добу (1921-1939). Україна в роки нової економічної політики 1921-1928 рр. Створення СРСР і Україна. Формування командно-адміністративної системи. Перехід до форсованої індустріалізації. Кооперування і колективізація. Перехід до прискореної колективізації. Голодомор 1932-1933 рр. Конституція УРСР 1937 р. «Розстріляне відродження». Соціально-економічне і політичне становище українських земель у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини.

Україна в Другій світовій війні (1939-1945 рр.) та післявоєнний період (1945-1954 рр.). Українська РСР у 1954-1991 рр. XX з'їзд КПРС і Україна. «Відлига». Лібералізація суспільно-політичного життя. Економічні реформи та їх наслідки. Зародження дисидентського руху. Україна в період загострення кризи радянської системи (1965-1985рр.). Спроби оздоровлення суспільно-політичного життя у період «перебудови», погіршення економічної ситуації.

Чорнобильська катастрофа. Початок формування системи багатопартійності в Україні. Декларація про державний суверенітет України 16 липня 1990 року. Серпневий заколот. Акт проголошення незалежності України 24 серпня 1991 року. Грудневий референдум. Вибори Президента України. Припинення існування СРСР. Україна в умовах незалежності. Розгортання державотворчих процесів. Становлення владних структур. Економічні проблеми. Модель реформування економіки України. Соціальні трансформації. Міжнаціональні відносини в Україні. Конституція України. «Помаранчева революція». «Революція гідності». Основні напрямки зовнішньої політики. Культурне та духовне життя народу в незалежній Україні.

Наукове визначення поняття культура. Основні підходи до вивчення феномену культури в сучасній культурології (еволюціоністський, соціологічний, антропологічний, циклічний та ін.). Духовна та матеріальна культура. Світова та національна культура. Основні функції культури. Проблема періодизації української культури. Культурологічна думка України. Витоки та передумови формування української культури. Християнізація Русі та її значення для розвитку української культури. Загальна характеристика мистецтва Київської Русі (архітектура, літописання, музика, живопис та ін.). Монголо-татарська навала та її наслідки для культурного розвитку Русі. Історичне значення культури Київської Русі. Поява козацтва та його значення для розвитку української культури. Вплив гуманістичних та реформаційних ідей в Україні. Становлення української культури XIV - середина XVII ст. як синтез здобутків візантійської та західноєвропейської культур. Передумови та причини розвитку бароко в Україні. Національне відродження в Україні (кінець XVIII - XIX ст.). Розвиток української культури в другій половині XIX - на початку XX ст. Вплив реалізму на розвиток українського мистецтва (література, театр, музика, живопис). Традиція та «модерн» в українській культурі кінця XIX - початку XX ст. Культурний рух періоду Центральної Ради. Національно-культурна політика Гетьманату. Політика «українізації» та її вплив на українську культуру 20-30-х років XX ст. Сталінський терор та його наслідки для української культури. Розвиток культури України під час Другої світової. Шестидесятники. Рух дисидентів та боротьба за національну культуру. Національна культура в умовах зростання національно-культурної ідентичності. Національно-культурне відродження в Україні в середині 80-х – на початку 90-х рр. та його особливості. Суперечливий характер культурного процесу в сучасних умовах. Українська культура в умовах постмодернізму.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Лазарович М. В. Історія України : навч. посіб. / М. В. Лазарович. – 3-тє вид., стереотип. – К., 2013.
2. Мицик Ю., Бажан О. Історія України. – К.: Кліо, 2015.
3. Пальм Н. Д. Історія української культури : навч. посібник / Н. Д. Пальм, Т. Є. Гетало. – Харків : Вид-во ХНЕУ, 2013. – 296 с.
4. Українська культура в європейському контексті / Ю. П. Богуцький. – К. : Знання, 2007. – 680 с.
5. Хома І. Я. Історія української культури : навч. посібник / І. Я. Хома, А. О. Сова, Ж. В. Мина. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2013. – 356 с.

10. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

11. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Педагогіка

1. КОД: ОК 4

2. РІК НАВЧАННЯ: перший

3. СЕМЕСТР: 2

4. ЛЕКТОР: доц. Звєкова В. К.

5. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ:

загальні : знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності, здатність працювати в команді, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

фахові (професійні): здатність аналізувати особливості сприйняття й засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу, здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії німецької та англійської мов, теорії та історії світової літератури в загальноосвітніх навчальних закладах, практиці навчання німецької та англійської мов та світової літератури, здатність реалізовувати ефективні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання німецької та англійської мов та світової літератури на підставі передового вітчизняного й міжнародного досвіду, здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використовувати перспективний практичний досвід й соціокультурний контекст для реалізації навчально-виховних цілей, здатність розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

6. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

знати: сучасні філологічні й дидактичні засади навчання французької і англійської мов та світової літератури, елементи теоретичного й експериментального (пробного) дослідження в професійній сфері та методи їхньої реалізації, державний стандарт загальної середньої освіти, навчальних програм з іноземних мов та світової літератури для закладів середньої освіти та практичних шляхів їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності учнів.

вміти: володіти комунікативною компетентністю з французької і англійської мов (лінгвістичний, мовленнєвий, соціокультурний, прагматичний компоненти, відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти), удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті, використовувати гуманістичний потенціал рідної й світової літератур для формування духовного світу юного покоління, громадян України; використовувати методики білінгвального й інтегрованого навчання мови й фахового змісту, дидактику багатомовності та методику паралельного вивчення споріднених мов, методику роботи в гетерогенному (змішаному) навчальному середовищі; формувати комунікаційні стратегії з колегами, соціальними партнерами, учнями (вихованцями) та їхніми батьками із дотриманням етичних норм спілкування, принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва та взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу; організувати навчально-виховний процес у закладах середньої освіти, співпрацю учнів (вихованців), ефективну співпрацю в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях)

7. ПРЕРЕКВІЗИТ: Психологія.

8. ЗМІСТ КУРСУ:

Предмет і завдання педагогіки. Мета і завдання виховання. Система освіти в Україні. Розвиток, виховання й формування особистості. Вікова періодизація розвитку особистості. Предмет і завдання дидактики. Процес навчання в сучасній школі. Закономірності і принципи навчання. Зміст освіти. Методи навчання та форми організації навчального процесу. Контроль та оцінювання навчальних досягнень учнів. Сутність, структура та методи виховання. Сутність та структура процесу виховання. Загальні методи виховання. Методи формування свідомості особистості. Методи організації діяльності й поведінки. Методи стимулювання діяльності й поведінки. Методи самовиховання й перевиховання особистості. Зміст та організація процесу виховання. Шляхи згуртування дитячого колективу. Робота вчителя з батьками школярів. Позакласна та позашкільна виховна робота. Технології ефективного навчання. Педагогічно-новатори та авторські школи. Наукові основи управління закладами освіти, організація методичної роботи в школі.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Власова О.І. Педагогічна психологія- К.: Либідь, 2005
2. Головінський І. Педагогічна психологія- К.:, 2003
3. Бондарчук Е.И. Основы психологии и педагогики- К.:, 2002
4. Палеха Ю.І. Основы психології та педагогіки- К.:, 2002
5. Степанов О.М. Основы психології і педагогіки - К.:, 2006
6. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. – К., 2001.
7. Фіцула М.М. Педагогіка. – К., 2000.

10. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

11. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Психологія

1. КОД: ОК 5

2. РІК НАВЧАННЯ: перший

3. СЕМЕСТР: 1

4. ЛЕКТОР: доц. Мазоха І.С.

5. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ:

Загальні компетентності: знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності, здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), здатність діяти соціально відповідально та свідомо, здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях;

Фахові компетентності: здатність створювати рівноправний і психологічно позитивний клімат для навчання, організувати ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (учнями, учителями, батьками та ін.), здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду (вітчизняного, закордонного) у галузі викладання німецької і англійської мов та світової літератури з метою професійної саморегуляції й свідомого вибору шляхів вирішення проблем у навчально-виховному процесі, здатність аналізувати особливості сприйняття й засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу.

6. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

знати: сутність психічних явищ, як форм відображення дійсності; теорії та парадигми психічної детермінації поведінки та діяльності людини, функції несвідомого, підсвідомого, свідомості та мати цілісне уявлення про рівні психіки, структурні компоненти рівнів психіки, методи загальної психології, методологічні принципи та етапи наукового дослідження, психологічну структуру діяльності, види діяльності та форми її освоєння, психологічну структуру комунікативної діяльності, її значення у формуванні міжособистісних стосунків, структуру соціальних груп, їх види та методи вивчення, сутність психічних когнітивних процесів (відчуттів, сприймання, пам'яті, мислення і мови, уявлення, уваги), їх види та закономірності проявлення, сутність психічних емоційних процесів (емоційного тону, настрою, ситуативних емоцій, вищих почуттів, афекту) та їх оціночну і мотиваційну функції, сутність вольових процесів та їх роль у регуляції поведінки, психічні особливості людини (темперамент, характер, здібності).

вміти: охарактеризувати психічні явища як форми психічного відображення дійсності і регуляції поведінки та діяльності людини, аналізувати сучасні напрямки психологічної науки, застосувати отримані знання при аналізі та оцінці своєї поведінки і особистості та поведінки і особистості інших людей. класифікувати, характеризувати та застосувати методи психології, визначати роль психологічних знань у різних видах професійної діяльності, у пізнанні себе та інших людей, аналізувати комунікативні дії, застосувати методи вивчення міжособистісних стосунків у групі, застосувати методи вивчення когнітивних процесів, застосувати методи вивчення емоційних процесів, застосувати методи вивчення вольових процесів, дати характеристику прояву особливостей темпераменту, характеру та здібностей у поведінці та різних видах діяльності людини.

7. ПРЕРЕКВІЗИТ: Психологія

8. ЗМІСТ КУРСУ:

Загальна психологія як наука.

Рівні та структура психіки. Методи загальної психології. Діяльність. Спілкування. Особистість. Визначення особистості в загальній психології. Розвиток і формування особистості. Соціальні та біологічні передумови розвитку особистості. Структура особистості. Соціальні групи. Міжособистісні взаємини і статус людини. Лідер і керівник групи.

Відчуття. Сприймання. Уявлення і пам'ять. Мислення і мовлення. Уява. Увага. Емоції і почуття. Воля. Темперамент. Психологічні характеристики темпераменту. Темперамент і індивідуальний стиль діяльності.

Характер. Поняття про характер. Біологічна та соціальна природа характеру. Структура характеру і його властивості. Механізми формування характеру.

Здібності. Поняття про здібності. Задатки і здібності. Здібності і діяльність. Види здібностей та їх класифікація. Рівні розвитку здібностей.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Власова О.І. Педагогічна психологія. – К.: Либідь, 2005.
2. Бондарчук Е.И. Основы психологии и педагогики. – К., 2002.
3. Палеха Ю.І. Основы психологии та педагогіки. – К., 2002.
4. Степанов О.М. Основы психологии і педагогіки. – К., 2006.
5. Дубравська Д.М. Основы психологии. – Львів, 2001.

10. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

11. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Вступ до романської філології з основами наукових досліджень

1. КОД: ОК 6

2. РІК НАВЧАННЯ: перший

3. СЕМЕСТР: 1

4. ЛЕКТОР: доц. Стародедова Л.В.

5. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ:

Загальні компетентності: здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях, здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

Фахові компетентності: здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії німецької та англійської мов, теорії та історії світової літератури в загальноосвітніх навчальних закладах, практиці навчання німецької та англійської мов та світової літератури, здатність дотримуватися сучасних мовних норм (з німецької, англійської та української мов), володіти німецькою мовою на рівні С1 та англійською мовою на рівні не нижче В2, використовувати різні форми й види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту, здатність здійснювати власне дослідження в освітній діяльності, узагальнювати й оприлюднювати результати досліджуваної проблеми, здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використовувати перспективний практичний досвід й соціокультурний контекст для реалізації навчально-виховних цілей.

6. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

знати: історію романської філології та місце цієї дисципліни в системі інших лінгвістичних дисциплін; кількісний склад романських мов, їхню класифікацію; основні напрямки сучасних лінгвістичних досліджень у галузі романської філології; типологію романських мовних систем та їх співвідношення з системою латинської мови; спільні риси та специфіку романських мов; загальні відомості про науку та науково-дослідну діяльність; методологію наукових досліджень, їх планування й організацію; методи досліджень в лінгвістиці; методику обробки

результатів досліджень; вимоги до змісту та оформлення результатів наукових досліджень; вимоги до основних видів наукових кваліфікаційних робіт.

вміти: ілюструвати кожне теоретичне положення мовними прикладами; аналізувати та узагальнювати найбільш важливі та актуальні явища в романських мовах; використовувати наукові методи і прийоми; робити узагальнення про ті чи інші акти на основі спостереження та порівняння лінгвістичних одиниць; зіставляти факти французької мови з фактами інших романських мов та рідної мови; визначати зміст і структуру предмета та об'єкта дослідження, формулювати мету та завдання дослідження; з'ясувати інформаційне забезпечення наукових досліджень та вміти ним користуватися; скласти програму наукового дослідження і визначити її основні етапи; планувати і виконувати наукове дослідження; інтерпретувати результати дослідження та формулювати висновки і перспективи подальших досліджень; правильно оформлювати результати наукових досліджень та оприлюднювати на конференціях, олімпіадах і конкурсах.

7. ПРЕРЕКВІЗИТ: українська мова та основи академічного письма

8. ЗМІСТ КУРСУ:

Загальна характеристика романських мов. Проблеми класифікації романських мов. Проблеми структурної єдності романських мов.

Романія як історичне поняття. Доісторична Романія. Розселення племен. Розповсюдження романських мов за кордонами Стародавньої Романії.

Латинська мова як основа романських мов. Етапи історії латинської мови. Поняття народної латини. Перетворення народної латини на романські мови.

Історичний розвиток і структурна єдність романського мовного ареалу. Фонологічна система. Мовна система. Граматика (морфологія і синтаксис). Лексика. Порівняльна характеристика словникового складу романських мов.

Романські мови як об'єкт наукового вивчення. Філологічна діяльність в галузі романських мов у XIX-XXI ст.

Ствердження романських мов, виникнення літературної норми. Ствердження романської мовленнєвої діяльності. Виникнення Академій, загальні напрямки їх діяльності. Вивчення романських мов в Україні.

Французька мова серед інших мов світу. Форми існування і соціальні функції мови. Французька мова як засіб міжнародного спілкування. Мовна ситуація у Франції.

Сутність науки як сфери людської діяльності, етапи розвитку науки; наукова комунікація, наукова школа, наукова картина світу. Класифікація наукових дисциплін. Науково-дослідна діяльність студентів.

Основні поняття науки: відносне й абсолютне знання, наукова ідея, гіпотеза, закон, судження, умовивід, наукова концепція, методологія, методи дослідження, наукова парадигма.

Методи лінгвістичних досліджень. Характеристика наукового стилю як функціонального різновиду української літературної мови. Жанри наукового стилю (анотація, реферат, наукова стаття, наукова доповідь, рецензія, наукова монографія).

Загальна схема наукового дослідження, організація і планування наукового дослідження, вибір і обґрунтування теми, етапи роботи.

Види навчально-дослідницької роботи студентів (курсова, бакалаврська, магістерська роботи).

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Алисова Т.Б., Репина Т.А., Таривердиева М.А. Введение в романскую филологию. - М.: Высш. школа, 1987.
2. Репина Т.А. Сравнительная типология романских языков. - С.-Петербург: Изд-во С.-Петербургского ун-та, 1996.
3. Гак В.Г. Введение во французскую филологию. М.: Просвещение, 1986.
4. Степанов Г.В. Типология языковых состояний и ситуаций в странах романской речи. - М.: Высш. школа, 1976.
5. Арнольд И.В. Основы научных исследований в лингвистике. - М., 1991.

6. Баскаков А.Я., Туленков Н.В. Методология научного исследования: Учебное пособие. – К.: МАУП, 2002.
7. Білуха М.Г. Основи наукових досліджень. – К., 1997.
8. Крушельницька О.Н. Методология та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. – К., 2003.
9. Лудченко А.А. Основы научных исследований: Учебное пособие. – К., 2000.
- 10. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ:** лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
- 11. МОВА НАВЧАННЯ:** французька, українська.

Вступ до мовознавства

1. КОД: ОК 6

2. РІК НАВЧАННЯ: перший

3. СЕМЕСТР: 2

4. ЛЕКТОР: доцент: Кольцун Н.М.

5. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ:

Загальні компетентності: знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Фахові компетентності: здатність формувати в учнів предметні компетентності; здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання; здатність здійснювати власне дослідження в освітній діяльності, узагальнювати й оприлюднювати результати досліджуваної проблеми

6. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

знати: сучасні філологічні й дидактичні засади навчання французької і англійської мов; поняттєво-термінологічний апарат сучасної лінгвістики; знакову, когнітивну, комунікативну сутність та природу мови, її суспільний характер; будову системи та структури мови, її одиниці, категорії та рівні; класифікації мов світу; теоретичні та науково-методичні джерела (зокрема цифрові), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.

вміти: творчо-критично мислити, творчо використовувати різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань; працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі; ефективно спілкуватися в науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступати перед аудиторією, брати участь у дискусіях, обстоювати власну думку (позицію), дотримуватися культури поведінки й мовленнєвого спілкування; володіти основами професійної культури, здатністю створювати й редагувати тексти професійного змісту державною, французькою і англійською мовами; аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури.

7. ПЕРЕКВІЗИТ:

8. ЗМІСТ КУРСУ:

Ідеї та проблеми сучасної лінгвістики. Семіотичний аспект мовознавства. Мовознавство і семіотика. Поняття про знак і знакову систему мови. Типологія знаків. Структура знака. Специфіка мовного знаку. Своєрідність мови як знакової системи. Знаковість і одиниці мови. Мова і несловесні форми спілкування.

Мова і мислення. Проблема співвідношення мови і мислення. Психофізичні основи зв'язку мови і мислення. Внутрішнє мовлення і мислення. Роль мови у процесі пізнання.

Мова і мовлення. З історії вивчення проблеми мови і мовлення. Сучасні уявлення про співвідношення мови і мовлення. Комунікативна лінгвістика.

Когнітивна лінгвістика. Основні поняття і процеси.

Мова як система, її відкритість і динамізм. Системний характер мови. Парадигматичні, синтагматичні й ієрархічні відношення між мовними одиницями. Структура мови. Основні й проміжні рівні мови. Теорія ізоморфізму й ієрархії рівнів мови. Співвідношення системних і несистемних явищ у мові. Система і норма.

Фонологічна система мови. Фонологічні школи.

Граматична система мови. Граматичне значення. Граматичні категорії. Граматичні рівні. Лексико-семантична система мови.

Семіотика і лінгвосеміотика. Аспекти лінгвосеміотики: семантика, синтактика, прагматика.

Мова і суспільство. Сучасні теорії природи мови. Питання про природу та сутність мови. Сучасні концепції. Концепція ізоморфізму генетичного коду і природничої мови. Додекаедрна теорія мови. Енергіальна теорія мови. Теорія У. Матурани. Мова як адаптаційна система.

Соціолінгвістика як теорія про суспільну обумовленість мови, його соціальних функцій і типах; соціолінгвістика і мовне будівництво (мовна політика); психолінгвістика і етнолінгвістика як розділи соціолінгвістики. Соціальна природа мовної діяльності. Мова як соціально-історична норма, її варіантний і конкретно-реальний характер. Узус, літературна мова, стиль мови. Літературна мова як головна норма мови. Система стилів і мова художньої літератури. Соціальні спільності людей і соціальні типи мов: народність і її мова; нація і національна мова; полілінгвізм і мови міжнародного і міжнародного спілкування. Інтерлінгвістика.

Мова та історія. Розвиток мови й аспекти лінгвістики. Синхронія і діахронія. Зовнішні причини мовних змін.

Взаємодія мов і мовні контакти; соціальна обумовленість історії мови; мова і культура. Внутрішні закони історичних змін окремих ярусів і мови в цілому. Відносний характер прогресу в мові.

Лінгвокультурологія. Питання зв'язку мови і культури. Мова і мовна особистість.

Етнолінгвістика. Гіпотеза лінгвістичної відносності Е.Сепіра, Б.Л.Уорфа. Мовна картина світу.

Сучасна психолінгвістика, її проблематика і проблеми дослідження.

Класифікація мов світу. Генеалогічна класифікація мов. Індоевропейська сім'я мов. Питання про моногенез мов. Типологічна класифікація мов світу. Морфологічна характеристика мови.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Кочерган М.П. Загальне мовознавство. – К., 2004.
2. Гируцкий А.А. Общее языкознание. Учебное пособие для студентов вузов. - Минск, 2001.
3. Ковалик І.І., Самійленко С.П. Загальне мовознавство: Історія лінгвістичних учень. – К., 1985.
4. Семчинський С.В. Загальне мовознавство. – К., 1996.
5. Лингвистический энциклопедический словарь //Под ред. Ярцевой В.Н. – М.,1990.
6. Удовиченко Г.М. Загальне мовознавство: Історія лінгвістичних учень. – К., 1980.

10. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

11. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Практичний курс французької мови

1. КОД: ОК 8

2. РІК НАВЧАННЯ: перший, другий, третій

3. СЕМЕСТР: 1-5

4. ВИКЛАДАЧІ: доц. Староєдова Л.В., доц. Радкіна В.Ф., доц. Кудінова О.І., викл. Шевчук В.Д.

5. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ:

Загальні компетентності: знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності, здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях, здатність використовувати знання з французької та англійської мов в освітній діяльності.

Фахові компетентності: здатність формувати в учнів предметні компетентності, здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії французької та англійської мов, теорії та історії світової літератури в загальноосвітніх навчальних закладах, практиці навчання французької та англійської мов та світової літератури, здатність дотримуватися сучасних мовних норм (з французької, англійської та української мов), володіти французькою мовою на рівні С1 та англійською мовою на рівні не нижче В2, використовувати різні форми й види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту, здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні прийоми й методи аналізу художнього тексту.

6. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

знати: сучасні філологічні й дидактичні засади навчання французької і англійської мов та світової літератури; мовні норми, соціокультурної ситуації розвитку французької та англійської мов, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури; комунікативну компетентність французької і англійської мов (лінгвістичний, мовленнєвий, соціокультурний, прагматичний компоненти, відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти).

вміти: порівнювати мовні та літературні факти, явища, визначати їхні подібності й відмінності; використовувати прийоми й методи діагностування навчальних досягнень учнів з французької та англійської мов та світової літератури; вміти здійснювати педагогічний супровід самовизначення учнів; забезпечувати діалог культур у процесі вивчення французької і англійської мов та світової літератури, створювати умови для міжкультурної комунікації; ефективно організовувати, аналізувати, критично оцінювати, нести відповідальність за результати власної професійної діяльності.

7. ПРЕРЕКВІЗИТ:

8. ЗМІСТ КУРСУ:

Особливості французької вимови. Приголосні. Голосні. Голосні переднього ряду. Мелодика розповідного речення. Дієслово – зв'язка “est”. Зворот “C'est”. Складання фраз за структурою «Jesuis...», «Jefais...» Розмовна тема: Моя біографія.

Поділ на склади. Ритмічна група. Наголос. Інтонація. Голосні заднього ряду. Артикль. Вживання означеного артикля. Розмовна тема: Портрет мого друга.

Зв'язування і зчеплення. Правила читання голосних та приголосних. Множина іменників. Відмінювання дієслів першої групи (теперішній час). Наказовий спосіб. Вживання неозначеного артикля. Розмовна тема: Родінні стосунки.

Носові голосні звуки. Питаннядопідмета (qui, quiest-cequi). Присвійні займенникові прикметники. Складання монологічного висловленнязатемою«Moietmafamille» об'ємом 5-7 фраз.

Елізія голосних. Жіночій рід іменників. Відмінювання дієслів I групи в теперішньому часі. Вживання артикля після звороту “c'est”. Розмовна тема: Моя кімната.

Сонантні звуки. Множина іменників. Заперечна форма дієслова. Відмінювання дієслів I групи в заперечній формі. Розмовна тема: Мій рідний дім.

Правила читання голосних та приголосних. Питальна форма дієслова. Відмінювання дієслів в питальній формі. Питання до прямого додатка (“que, qu'est-ceque”). Складання монологічного висловлення за темою «Mamaison (monappartement)» об'ємом 5-7 фраз.

Інтонація питального речення. Жіночій рід прикметників. Місце прикметника в реченні. Відмінювання дієслів II групи в теперішньому часі. Злитий артикль. (означний артикль + прийменник “à”). Розмовна тема: Місто, де я живу.

Інверсія. Множина прикметників. Злитий артикль. (означний артикль + прийменник “de”). Відмінювання дієслів III групи в теперішньому часі faire et avoir. Розмовна тема: Місто, де я навчаюсь.

Спонукальні речення, їх інтонація. Неозначний прикметник “tout”. Відмінювання дієслів III групи в теперішньому часі типу être. Складання монологічного висловлення за темою «Mavillennatale // Моє рідне місто» об’ємом 5-7 фраз.

Історична довгота. Ритмічна довгота. Зворотні дієслова в теперішньому часі. Розмовна тема: Мій ранок.

Інтонування та транскрибування фраз. Особливості вимови назальних голосних. Труднощі читання назальних голосних. Наказовий спосіб. Зворотні дієслова в заперечній та питальній формі у теперішньому часі. Розмовна тема: Мій ранок у неділю.

Звук [ə] та його місце у мовленнєвому потоці. Неозначено-особовий займенник “on”. Відмінювання дієслів III групи в теперішньому часі aller et renvoyer. Розмовна тема: Мій робочий день в університеті.

Інтонація у складному реченні. Безособові звороти. Вказівні займенникові прикметники. Відмінювання дієслів III групи в теперішньому часі типу venir. Складання монологічного висловлення за темою «Ma journée de travail» об’ємом 5-7 фраз.

Характеристика теперішнього часу, особливості його використання (узагальнення). Рід іменника. Прислівники “y”, “en” та їх вживання. Розмовна тема: Мій факультет.

Найближчий майбутній час. Відмінювання дієслів III групи в теперішньому часі типу prendre. Місце прикметника у реченні. Питальний прислівник “combien”. Розмовна тема: Мій університет.

Минулий тільки що завершений час. Відмінювання дієслів III групи в теперішньому часі типу voir, devoir. Формування прислівників у французькій мові. Розмовна тема: Мій розклад занять.

Відмінювання дієслів III групи в теперішньому часі на «-endre», «-ondre». Порядкові числівники. Складання монологічного висловлення за темою «Mes études» об’ємом 7-10 фраз.

Минулий незавершений час. Відмінювання дієслів III групи в теперішньому часі типу ouvrir. Ненаголошені займенники. Розмовна тема: Розваги.

Наголошені займенники. Якісні числівники. Пасивна форма дієслова. Розмовна тема: Для уму та душі.

Частковий артикль. Особовий займенник “en” та його місце у потоці мовлення. Складання монологічного висловлення за темою «Mes intérêts» об’ємом 7-10 фраз.

Минулий завершений час. Відмінювання дієслів з допоміжним дієсловом avoir. Форми дієприкметників минулого часу. Розмовна тема: Париж – політичний, освітній та культурний центр Європи.

Відмінювання дієслів в минулому завершеному часі з допоміжним дієсловом être. Обмежувальний зворот ne...que. Розмовна тема: Памятники Парижу.

Відмінювання дієслів в минулому завершеному часі займенникових дієслів. Розмовна тема: Сорбонна.

Дієприкметники і дієприслівники. Складання монологічного висловлення за темою «Paris, capitale de la France» об’ємом 10-12 фраз.

Майбутній час. Особовий займенник “en” та його місце у мовленнєвому потоці. Розмовна тема: Світські та релігійні свята.

Особливі форми дієслів у майбутньому часі. Умовне речення в майбутньому часі. Розмовна тема: Свята в Україні.

Узгодження часів у плані теперішнього часу. Складання монологічного висловлення за темою «Les fêtes de la France» об’ємом 10-12 фраз.

Минулий літературний час. Взаємовідношення минулого завершеного та минулого незавершеного часів. Сполучник. Неозначені прикметники та займенники. Розмовна тема: Життя в гуртожитку.

Минулий незавершений час для вираження дії, яка відбувається в той самий період часу, що і дія головного речення (simultanéité). Вказівні займенники Підрядні означальні речення. Розмовна тема: Студентські свята.

Минулий завершений та давно минулий завершений (antériorité). Присвійні займенники. Розмовна тема: Навчання – головне для студента.

Майбутній час в плані минулого часу (postériorité).Même у значенні прикметника та прислівника. Складання есе за темою: Lavie étudiante

Пряма та непряма мова. Узгодження часу у непрямій мові. Наказовий спосіб у непрямій мові. Розмовна тема: Традиційна українська сім'я.

Пасивна форма дієслова у плані минулого часу. Безособові дієслова falloir, pleuvoir. Розмовна тема: Проблеми сучасної молоді сім'ї.

Узгодження часів у плані минулого часу. Складання есе за темою: La famille et la société.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Опацький С. – Français niveau debutant: підруч. для вищ. навч. закл., – Ірпінь: Перун, 2000. – 330 с.

2. Попова И.Н., Казакова Ж.А., Ковальчук Г.М.. – Французька мова, М.: Нестор, 2003. – 576 с.

3. Grégoire M., Thiévenaz O., Franco E. – Grammaire progressive du français, Clé international, 1995. – 252 р.

Дауэ К.Н., Жукова Н.Б. – Справочник по грамматике французского языка, М.: Просвещение, 1997. – 270 с.

10. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: практичні заняття, самостійна робота.

14. МОВА НАВЧАННЯ: французька.

Теоретичний курс французької мови (теоретична фонетика, історія мови, теоретична граматики, лексикологія, стилістика)

1. КОД: ОК 9

2. РІК НАВЧАННЯ: третій, четвертий

3. СЕМЕСТР: 6-8

4. ЛЕКТОР: доц. Стародедова Л.В., доц. О. І. Кудінова, доц. Радкіна В.Ф.

5. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ:

Загальні компетентності: знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях, здатність використовувати знання з французької та англійської мов в освітній діяльності.

Фахові компетентності: здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії французької та англійської мов, теорії та історії світової літератури в загальноосвітніх навчальних закладах, практиці навчання французької та англійської мов та світової літератури, здатність дотримуватися сучасних мовних норм (з французької, англійської та української мов), володіти французькою мовою на рівні С1 та англійською мовою на рівні не нижче В2, використовувати різні форми й види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту, здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні прийоми й методи аналізу художнього тексту, здатність здійснювати власне дослідження в освітній діяльності, узагальнювати й оприлюднювати результати досліджуваної проблеми.

6. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

знати: елементи теоретичного й експериментального (пробного) дослідження в професійній сфері та методи їхньої реалізації; різні види аналізу художнього твору, визначення його жанрово-стильові своєрідності, місця в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язки твору з фольклором, міфологією, релігією, філософією; виділяти значення для національної та світової культур; мовні та літературні факти, явища, визначати їхні подібності й відмінності.

вміти: працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі; використовувати прийоми й методики діагностування навчальних досягнень учнів з французької та англійської мов та світової літератури; здійснювати педагогічний супровід самовизначення учнів; забезпечувати діалог культур у процесі вивчення французької і англійської мов та світової літератури, створення умов для міжкультурної комунікації; ефективно організовувати, аналізувати, критично оцінювати, нести відповідальність за результати власної професійної діяльності

7.ПЕРЕКВІЗИТ:

8. ЗМІСТ КУРСУ:

Фонетика як наука. Артикуляційно-акустична характеристика французької вимови.

Фонологічна система французької мови. Критерії фонологічного статусу фонем. Методи фонологічного аналізу. Фонологія у співвідношенні до інших галузей фонетики. Зарубіжні та вітчизняні фонологічні школи.

Французький мовленевий потік. Фонологічний статус та фонетичний зміст складу. Склад як носій супрасегментних характеристик. Функції складу. Теорії складу. Пояснення складоутворення та складоподілу в світлі силабічної теорії Л.В.Щерби.

Просодичний рівень фонетичного аналізу французької мови. Мелодика французької фрази. Системно-функціональний підхід до вивчення інтонації. Визначення понять "інтонація", "просодія" у сучасній лінгвістиці. Мелодика різних типів речень.

Фоностилістика французької мови. Поняття стилю. Функціональні стилі мовлення. Проблеми визначення розмовних стилів. Повний та неповний стилі мовлення.

Періодизація історії французької мови. Старофранцузький період. Основні етапи в еволюції граматичної системистарофранцузької мови. Історія французького народу та розвиток словарного складу у старофранцузькому періоді.

Новофранцузький період. Становлення національної письмово-літературної мови. Збагачення словникового складу усередньофранцузький період.

Розвиток сучасної французької фонетичної системи в зв'язку з особливостями сучасної французької орфографії. Якісні зміни у французькому вокалізмі.

Аналіз древнє та середньо французьких літературних пам'яток. Порівняння граматичних систем народної латині та середньофранцузького періоду.

Вплив економічних, соціальних, культурних подій на формування національного французького діалекту в XI-XII ст. Виникнення романських мов та їх вплив на формування національного французького діалекту

Теоретична граматики як наука, її місце серед інших лінгвістичних дисциплін. Структура французької мови. Слово як носій комплексу граматичних понять, в тому числі граматичних категорій, граматичних значень і граматичних форм.

Теорія частин мови у французькій мові. Класифікація мовних фактів як одне з основних завдань граматичної науки. Лексичний склад мови на граматичному рівні: лексико-граматичні класи слів, які називаються частинами мови. Проблема розподілу слів за частинами мови у сучасній граматиці: зважання лише на морфологічні ознаки слова, на морфологічні й семантичні ознаки, або використання всього комплексу семантичних і граматичних ознак. Характеристика частин мови і їх граматичних категорій:повнозначні частини мови; службові частини мови.

Фраза як найменша комунікативна одиниця мови (яка співвідноситься з реченням) і водночас найбільша фонетична одиниця у мовленнєвому потоці. Вичленовування фрази за допомогою інтонації та пауз. Комунікативна та емоційна інтонація фрази. Комунікативна структура (актуальне членування) висловлювання. Речення та висловлювання.

Семантична еволюція слів та її роль у процесі збагачення лексичного запасу сучасної французької мови. Механізм семантичної еволюції слова: розширення та звуження значень, метафора, метонімія, сінекдоха. Табу та еуфемізми як соціолінгвістичне явище.

Словоутворення. Утворення слів у французькій мові та його роль у збагаченні вокабуляру мови. Дериваційна (словотворча) модель та морфологічна структура слова. Походження суфіксів та префіксів французької мови. Суфіксація. Утворення слів різних частин мови за допомогою суфіксів. Префіксація. Парасинтетичні утворення. Регресивна деривація. Словоскладання. Перехід слова з однієї частини мови в іншу як плідний спосіб утворення слів у мові. Ономастопея. Аббревіація.

Фразеологічні звороти у французькій мові. Фразеологія як окрема галузь лексикології. Семантика фразеологізма. Сталі вислови та несталі словосполучення. Фразеологічні зрощення (ідіоми), фразеологічні сполучення. Фразеологічна синонімія. Особливості лексичного складу фразеологізмів французької мови.

Запозичення. Роль запозичень у збагаченні вокабуляру французької мови. Визначення запозичення та причини запозичень. Ксенізми та запозичення. Адаптація запозичень у французькій мові.

Лексичні групи у вокабулярі сучасної французької мови. Основний лексичний фонд французької мови та його характеристика. Головні умови збагачення лексичного фонду сучасної французької мови. Територіальна та соціальна диференціація французького вокабуляру.

Національна мова та локальні діалекти. Сучасний стан національної французької мови. Ознаки французької регіональної мови. Вплив французької мови на патуа, та зворотній процес. Соціальні жаргони та їх характеристика. Арго. Жаргон. Слова та кальки-інтернаціоналізми у сучасній французькій мові. Характеристика інтернаціональної лексики. Нові та архаїчні елементи у вокабулярі сучасної французької мови. Неологізми. Типи неологізмів: семантичні та лексичні. Архаїзми та історизми у французькій мові.

Лексикографія. Лексикографія як окремий розділ лексикології. Типи словників. Енциклопедичні словники. Словники аналогічні (словники ідей). Словники синонімів. Етимологічний словник. Словник частоти вживання слів. Словник арго. Словники діалектів та говорів. Двомовні словники тощо.

Стилістика як лінгвістична наука. Стилістика Ш.Балі. Предмет і задачі стилістики. Предмет літературної стилістики. Предмет лінгвістичної стилістики.

Функціональні стилі. Характеристика стилю як лінгвістичної категорії. Комунікативні фактори та стилістичні характеристики висловлювання. Класифікація стилів.

Мовні норми. Характеристика «нормального» висловлення. Лінгвістична норма. Літературна норма. Комунікативна норма. Внутрішня норма. Нейтральна норма. Норма і стиль. Мовні реєстри. Типи текстів. Тональність текстів.

Стилістика частин мов. Синтаксична стилістика. Стилістичний аспект іменника й займенника. Стилістичне значення вербальних форм. Повідомлення і висловлення (l'énoncé et l'énonciation). Граматико-стилістичні показники (les embrayeurs).

Стилістична лексикологія. Конотативне та денотативне значення. Полісемія та моносемія, типи. Лексичне поле. Семантичне поле. Експресивне значення слів. Франгле, верлан.

Стилістичні фігури. Парадигматичне поле та синтагматичне поле в тексті. Повторення. Типи повторень. антитеза; зевгма, іронія; лейтмотив.

Тропи. Загальна характеристика тропів. Метафора, типи. Метонімія, типи. Сінекдоха як тип метонімії. Алєгорія, персоніфікація, прозопопея; кiasm, оксимора; літота, евфемізм, антифраз, гіпербола, адинатон.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Chigarcvskaia N.A. Traité de phonétique française. Cours théorique. - М., 1982.-271 p.

2. Polguère A. Notion de base en lexicologie. – Montréal, 2002.
3. Mortureux M-F. La lexicologie entre langue et discours . – Paris, 2002.
4. Лопатникова Н.Н. Мовшевич Н.А. Лексикология современного французского языка (на фр. яз.) М., 2002
5. Тимескова И.Н. Сборник упражнений по лексикологии современного французского языка. – Л. 1972
6. Alexéyève A. Essai de stylistique contrastive. – Vinnitsia : Nova Knyha, 2010.-456 p.
7. Beregovskaia E.M. Stylistique française. Recueil de textes.M., 1986.
8. Khovanskaia Z., Dmitrieva L. Stylistique française. M.,1991.
9. Manoli I. Dictionnaire des termes stylistiques et poétiques. – Kichinev : Epigraphe, 2012. – 528 p.
- 10.Radkina V. La communication orale dans le français moderne.- Izmaïl, 2011. – 108 p.
- 11.Radkina V. Analyse esthétique-stylistique du texte littéraire. - Izmaïl, 2011. – 62 p.
12. Портнона П.И. Фоностилистика французского языка. - М., 1986
13. Соколова В.С. Фонетика французского языка. Вопросы теории. - М., 1983
14. Соколова В.С., Портнова Н.И. Фонетика французской разговорной речи.-М., 1990.
15. Кагановська О.М. Філоненко Н.Г. Історія французької мови. Навчальний посібник. К.: КНЛУ, 2003.
16. Морошкіна Г.Ф. Lalangueetlacivilisationfrançaise à traversdessiècles: Історія французької мови; Навч. Посібник. – Вінниця: Нова книга, 2011. – 320 с.
17. Сидельникова Л.В. Кагановська О.М. Практикум з історії французької мови. Навчальний посібник. –К.: КНЛУ. 2004.
18. Скредина Л.М., Становая Л.А. История французского языка. М., 2001
- 19.Гак В. Г. Теоретическая грамматика французского языка. – М.: Добросвет, 2004. – 832 с.
20. Кузнецова И.Н. Сопоставительная грамматика французского и русского языков Издательство: "Нестор Академик Паблицерз", 2009. – 271 с.
21. Попова И.Н., Казакова Ж.А. Французский язык: Cours pratique de grammaire française: учебник. – М.: Нестор Академик, 2014.
22. Попович М.М. Теоретична граматика французької мови. Морфологія: Навчальний посібник. – Чернівці: Букрек, 2010. – 288 с.
23. Тарасова А.Н. Французский язык: практикум по теоретической грамматике: учебное пособие для студентов / А.Н. Тарасова, Е.А. Рощупкина; под ред. А.Н. Тарасовой. – М.: Высшая школа, 2003.– 203 с.
- 24.

10. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

11. МОВА НАВЧАННЯ: французька.

Методика навчання іноземної мови

1. КОД: ОК 10

2. РІК НАВЧАННЯ: третій

3. СЕМЕСТР: 5

4 ЛЕКТОР: доц. С.О.Рябушко

5. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ:

Загальні компетентності: здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), здатність діяти соціально відповідально та свідомо, здатність працювати в команді, здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях, здатність використовувати знання з французької та англійської мов в освітній діяльності.

Фахові компетентності: здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з французької та англійської мов та світової літератури, здатність аналізувати особливості

сприйняття й засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу, здатність реалізовувати ефективні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання французької та англійської мов та світової літератури на підставі передового вітчизняного й міжнародного досвіду, здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній та письмовій формах (французькою і англійською мовами), володіти методикою формування й розвитку комунікативної компетенції учнів.

6. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

знати: сучасні філологічні й дидактичні засади навчання французької і англійської мов та світової літератури; елементи теоретичного й експериментального (пробного) дослідження в професійній сфері та методи їхньої реалізації; мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку французької та англійської мов, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури; державний стандарт загальної середньої освіти, навчальних програм з іноземних мов та світової літератури для закладів середньої освіти та практичних шляхів їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності учнів.

вміти: використовувати методики білінгвального й інтегрованого навчання мови й фахового змісту, дидактику багатомовності та методику паралельного вивчення споріднених мов, методику роботи в гетерогенному (змішаному) навчальному середовищі; застосовувати сучасні методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах; формувати комунікаційні стратегії з колегами, соціальними партнерами, учнями (вихованцями) та їхніми батьками із дотриманням етичних норм спілкування, принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва та взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу; організовувати навчально-виховний процес у закладах середньої освіти, співпрацю учнів (вихованців), ефективну співпрацю в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях)

7. ПРЕРЕКВІЗИТ: педагогіка, психологія, методика навчання літератури.

8. ЗМІСТ КУРСУ:

Методика навчання іноземних мов і культур як наука (як навчальна дисципліна, як освітня технологія); методи дослідження в методиці навчання ІМ і культур; зв'язок методики з іншими науками (педагогіка, психологія, психолінгвістика, лінгвістика, література, соціологія, країнознавство (лінгвокраїнознавство), інформатика, кібернетика);

Система навчання ІМ і культур; підходи до навчання ІМ і культур (комунікативно-діяльнісний, компетентнісний, культурологічний та ін.); цілі, зміст, засоби, принципи, методи і технології навчання ІМ і культур;

Контроль у навчанні ІМ і культур; цілі, функції, види, засоби, форми контролю; вимоги до контролю; об'єкти, критерії і параметри контролю та оцінювання;

Методика формування мовленнєвих компетентностей (фонетичної, лексичної, граматичної, техніці письма і читання);

Методика формування мовленнєвих компетентностей (в аудіюванні, говорінні, читанні, письмі);

Методика формування іншомовної лінгвосоціокультурної компетентності (цілі, етапи, засоби та ін.); контроль рівня сформованості лінгвосоціокультурної компетентності;

Організація і забезпечення процесу формування іншомовної комунікативної компетентності в учнів загальноосвітніх навчальних закладів (планування, самостійна та позакласна робота з ІМ);

Особливості поглибленого навчання ІМ і культур у загальноосвітніх навчальних закладах;

Методи і технології навчання ІМ і культур в історичному аспекті.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бориско Н.Ф. Сам себе методист или советы изучающему иностранные языки. – К.: Фирма «ИНКОС», 2001. – 267 с.

2. Вишневецький О.І. Методика навчання іноземних мов: навчальний посібник. – К.: Знання, 2011. – 206 с.

3. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О.Б., Борско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін. / за загальн. ред. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2013. – 590 с.

4. Настольная книга преподавателя иностранного языка: Справочн. пособие / Е.А. Маслыко, П.К. Бабинская, А.Ф. Будько и др. – Минск: Вышэйш. Школа, 2001. – 522 с.

5. Ніколаєва С.Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці): [навч. посібник]. – К.: Ленвіт, 2008. – 235 с.

6. Щукин А.Н. Лингводидактический энциклопедический словарь более 2000 единиц. – М.: Астрель: АСТ: Хранитель, 2007. – 746 с.

10. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

11. МОВА НАВЧАННЯ: французька.

Історія світової літератури

1. КОД: ОК 11

2. РІК НАВЧАННЯ: перший, другий, третій, четвертий

3. СЕМЕСТР: 2, 3, 4, 6, 7

4. ЛЕКТОР: доц. Кіскін О.М.

5. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ:

Загальні компетентності: здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Фахові компетентності: здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, здатність орієнтуватися в літературному процесі країн і народів світу (від давнини до сучасності), спадщині письменників у контексті літератури, історії, культури, використовувати знання мов і здобутки світової культури для формування національної свідомості, культури учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві, здатність докритичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду (вітчизняного, закордонного) у галузі викладання французької і англійської мов та світової літератури з метою професійної саморегуляції й свідомого вибору шляхів вирішення проблем у навчально-виховному процесі, здатність розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

6. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Знати: сучасні філологічні й дидактичні засади навчання французької і англійської мов та світової літератури; специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературні напрями, течії, жанри, стилі, здобутки національних літератур, класичні й сучасні художні твори; різні види аналізу художнього твору, визначення його жанрово-стильові своєрідності, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язки твору з фольклором, міфологією, релігією, філософією; виділяти значення для національної та світової культур.

Вміти: володіти навичками атрибуції, розрізняти літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками; порівнювати мовні та літературні факти, явища, визначати їхні подібності й відмінності; використовувати гуманістичний потенціал рідної й світової літератур для формування духовного світу юного покоління, громадян України; забезпечувати діалог культур у процесі вивчення французької і англійської мов та світової літератури, створювати умови для міжкультурної комунікації.

7. ПРЕРЕКВІЗИТ: історія світової літератури кожного з попередніх періодів, латинська мова.

8. ЗМІСТ КУРСУ:

7 історико-літературних періодів, кожний з яких має чіткі хронологічні межі і закріплюється за певним семестром:

- 1) Література античності, європейського Середньовіччя і Відродження;
- 2) Література XVII-XVIIIст. (бароко, класицизм, Просвітництво);
- 3) Література романтизму;
- 4) Література реалізму;
- 5) Література межі XIX-XX ст.;
- 6) Література початку XX ст.;
- 7) Література другої половини XX ст.

Культурно-історичні особливості кожної епохи; філософська парадигма світовідчуття; провідні напрями, стилеві течії і жанри у літературному процесі епохи.

Епічна творчість давніх європейських народів, творчість найвидатніших письменників і поетів кожної доби, їх художній доробок.

Критичні та літературознавчі праці кожного історико-літературного періоду, зіставний аналіз літературно-художніх явищ.

Дослідження з великою складовою комунікативних та міжособистісних навичок рідною та іноземною мовами.

Інтертекстуальні зв'язки національних літератур.

Міждисциплінарні зв'язки, зокрема відображення літературних процесів у культурі (філософії, релігії, мистецтві тощо).

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Галич. О. Теорія літератури / О.Галич, В Назарець, Є. Васил*єв: за наук. ред. О. Галича. – К.: Либідь, 2001. – 488 с.
2. Безпечний І. Теорія літератури / І. Безпечний. К.: Просвіта, 2009. – 388 с.
3. Іванішин В.П. Нариси з теорії літератури / В.П. Іванішин – К.: ВЦ «Академія», 2010. – 256 с.
4. Павличко С. Теорія літератури / Соломія Павличко. – К.: Основи, 2002 – 426 с.
5. Хализев В.Е. Теория литературы / В.Е.Хализев. – 2-е изд. – М.6 Высшая шк., 2000. – 398 с.
6. Ткаченко А.О. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства: Пудручник для студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів. – 2-е вид., випр. і доповн. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2003 – 448 с.
7. Білоус П.В. Вступ до літературознавства: навч. посіб./ П.В. Білоус. – К.: ВЦ «Академія», 2011. – 336 с. – (Серія «Альма-матер»)

10. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

11. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Вступ до літературознавства

1. КОД: ОК 12

2. РІК НАВЧАННЯ: 1

3. СЕМЕСТР: 2

4. ЛЕКТОР (и): доценти Кіскін О. М. Савоськіна Т. О.; Дзіковська Л. М.

5. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ:

Загальні компетентності: знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); здатність діяти соціально відповідально та свідомо; здатність працювати в команді; здатність до пошуку, оброблення та

аналізу інформації з різних джерел; здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, здатність використовувати знання болгарської і англійської мов в освітній діяльності, пов'язаній з викладанням світової літератури.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: здатність формувати в учнів предметні компетентності; здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання; здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії зарубіжної літератури в загальноосвітніх навчальних закладах, практиці навчання зарубіжної літератури; здатність реалізовувати ефективні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання зарубіжної літератури на підставі передового вітчизняного й міжнародного досвіду; здатність орієнтуватися в літературному процесі країн і народів світу (від давнини до сучасності), спадщині письменників у контексті літератури, історії, культури, використовувати знання мов і здобутків світового письменства для формування національної свідомості, культури учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві; здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту; здатність докритичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду (вітчизняного, закордонного) у галузі викладання зарубіжної літератури з метою професійної саморегуляції й свідомого вибору шляхів вирішення проблем у навчально-виховному процесі.

6. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Знати:сучасні філологічні й дидактичні засади навчання французької і англійської мов та світової літератури; специфіки перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературних напрямів, течій, жанрів, стилів, здобутків національних літератур, класичних й сучасних художніх творів

Вміти:користуватися різними видами аналізу художнього твору, визначати його жанрово-стильові своєрідності, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язки твору з фольклором, міфологією, релігією, філософією; виділяти значення для національної та світової культур; творчо-критично мислити, творчо використовувати різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань; користуватися навичками атрибуції, розрізняти літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками. Здатність аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури; ефективно організовувати, аналізувати, критично оцінювати, нести відповідальність за результати власної професійної діяльності.

7. ПРЕРЕКВІЗИТ:Літературознавчі дисципліни циклу професійної підготовки.

8.ЗМІСТ КУРСУ:*Вступ.* Літературознавство як наука. Зміст та задачі курсу. Загальна характеристика основних літературознавчих дисциплін: теорія літератури, історія літератури, літературної критики.

Література як вид мистецтва. Художній образ. Типізація. Література – специфічна художня діяльність людини. Особливості виразності літератури. Образ – форма вираження змісту у літературі. Місце літератури серед інших видів мистецтва. Художній образ. Індивідуально-конкретне і загальне в образі. Типологія образів людей, природи, речей. Шляхи аналізу образів-персонажів у художніх творах. Форми художньої типізації.

Родовий і жанровий розподіл художньої літератури. Поняття літературного роду. Епос. Лірика. Драма. Їх мета, зміст і форми. Епос як художнє сприйняття об'єктивного світу у його конкретності. Лірика як художнє відтворення суб'єктивного світу людини. Драма та її специфіка. Основні жанри епосу: поема, епопея, роман, повість, епіграма, новела, почерк, баня. Жанри лірики: трагедія, комедія, водевіль, мелодрама. Ліро-епічні жанри: поема, балада. Внутрішньо-жанрові різновиди.

Поняття про художній твір як цілісну єдність. Літературно-художній твір – системно-цілісна єдність. Умовність поділення художнього твору на зміст і форму. Поняття форми і змісту. Єдність форми і змісту. Принципи і прийоми системно-цілісного аналізу художнього твору у єдності його змісту і форми.

Мова літературно-художніх творів. Роль мови в художньої літературі. Багатозначність слова. Слова у їх прямих значеннях. Архаїзми, історизми, неологізми, діалектні слова, жаргонізми, вульгаризми, варваризми. Епітети і порівняння, їх різновиди і ідейно-естетичне значення. Метафора, метонімія, синекдоха, гіпербола, літота, алегорія. Іронія, перифраз. Синтаксис поетичної мови у порівнянні з синтаксисом прози. Інтоніяція. Фігури поетичної мови: інверсія, анаколупф, еліпсис, риторичне запитання, градація, повтор, епіфора, анафора. Звукові повтори, їх види: асонанс, алітерація.

Основи віршування. Ритмічність у житті і мистецтві, вірші і прозі. Особливості ритмічної організації вірша. Основи системи віршування. Кількісне віршування. Метрична система віршування, її особливості. Гекзаметр. Пентаметр. Силабічна система віршування. Силаботонічне віршування. Дольник як перехід від силаботонічного віршування до тонічної системи. Тонічна система віршування. Поняття про особливості усного народного віршу (пісня, билина). Декламаційно-тонічне віршування. Білий вірш. Строфа. Способи утворення строф.

Закономірності літературного розвитку. Літературний процес як частина процесу загально-історичного. Соціальна обумовленість і відносна самостійність літературного розвитку. Проблема національної самобутності історико-літературного процесу. Загальне і особливе у розвитку національних культур. Поняття світового літературного процесу. Внутрішньо літературні зв'язки. Новаторство. Епігонство.

Художній метод. Стиль. Художній метод – система творчих принципів: відбору, оцінки, соціальних характеристик і явищ. Основні художні методи і напрямлення: класицизм, сентименталізм, романтизм, реалізм, модернізм. Поняття літературного напрямлення як ідейно-естетичної системи. Естетична програма напрямлення. Поняття літературно-художнього стилю. Стиль – конкретне здійснення художнього методу, ідейно-художня своєрідність творчості письменника. Поняття національного стилю і “стилю епохи”. Вплив на стиль родової і жанрової специфіки. Поняття домінанти стилю. Співвідношення стилю і методу.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Галіч О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. – К., 2001.
  2. Ткаченко А. О. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства): підручник для гуманітаріїв. – К., 1997.
  3. Введение в литературоведение / Под ред. Г. Поспелова и др. – М., 1983.
  4. Хализев В.Е. Теория литературы. – М., 1999.
  5. Чернец Л. В., Хализев В.Е. и др. Введение в литературоведение. – М., 2000.
  6. Литературная энциклопедия терминов и понятий / Под ред. А.Николюкина – М., 2001.
- 10. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ:** лекції, семінарські заняття, самостійна робота
- 11. МОВА НАВЧАННЯ:** українська.

Література Франції та франкомовних країн

1. КОД: ОК 13

2. РІК НАВЧАННЯ: четвертий

3. СЕМЕСТР: 8

4. ЛЕКТОР: доц. Кудінова О.І.

5. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ:

Загальні компетентності: знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності: здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні прийоми й методи аналізу художнього тексту, здатність докритичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду (вітчизняного, закордонного) у галузі викладання французької і англійської мов та світової літератури з метою професійної саморегуляції й свідомого вибору шляхів вирішення проблем у навчально-виховному процесі.

6. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

знати: сучасні філологічні й дидактичні засади навчання французької і англійської мов та світової літератури; специфіки перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературних напрямів, течій, жанрів, стилів, здобутків національних літератур, класичних й сучасних художніх творів;

вміти: формувати комунікаційні стратегії з колегами, соціальними партнерами, учнями (вихованцями) та їхніми батьками із дотриманням етичних норм спілкування, принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва та взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу; ефективно спілкуватися в науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-діловій сферах; брати участь у дискусіях, відстоювати власні думки (позиції), дотримуватися культури поведінки

забезпечувати діалог культур у процесі вивчення французької і англійської мов та світової літератури, створювати умови для міжкультурної комунікації; аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури; працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.

7. ПРЕРЕКВІЗИТ:

8. ЗМІСТ КУРСУ:

Середньовічна література Франції (X-XIV століття).

Залежність літератури феодального суспільства від суспільно-політичного устрою феодалізму. Типологічні особливості французької середньовічної літератури. Місце французької літератури у світовій літературі Середньовіччя.

Французька література епохи Відродження (XV-XVI століття).

Гуманізм літератури Відродження. Подолання середньовічно-аскетичних уявлень. Діяльність і творчість Франсуа Рабле – вершина французької гуманістичної літератури. Історія створення роману „Гаргантюа і Пантагрюель” („Gargantua” et “Pantagruel”) та його зв’язок з народною книгою про велетня Гаргантюа.

Французька література епохи класицизму (XVII століття).

Рационалістичний характер естетики класицизму і нормативність поезики. Етапи розвитку французького класицизму. Нікола Буало і його поема „Поетичне мистецтво” („L’artpoétique”) як розкриття основних принципів естетики і поезики класицизму. Ідейне і художнє новаторство П’єра Корнеля. Творчість Жана Расіна – вершина другого етапу французької класицистичної трагедії. Комедія французького класицизму.

Французька література доби Просвітництва (XVIII століття).

Вольтер і Монтеск’є – ідейні керівники просвітницького руху першої половини ХУІІІ ст. Художнє новаторство творчості Д. Дідро та Ж.-Ж. Руссо.

Своєрідність творчості Бомарше.

Література Франції ХІХ століття.

Формування і розвиток світогляду Стендаля. Персонажі та ідеї його романів. Естетичні принципи Бальзака та особливості його творчого методу.

Творчість Ш. Бодлера і місце „Квітів зла” (“Lesfleursdumal”) у французькій поезії.

Місце реалізму Г. Флобера у французькій літературі 50 – 60-х рр.

Французька література ХХ та початку ХХІ ст.

Література періоду між двома світовими війнами. Французька драматургія періоду між двома світовими війнами (творчість М.Паньоля, Ж.Жироду).

Особливості літератури воєнного післявоєнного періоду.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Milly J. Poétique des textes. – Paris: Nathan, 1992. –315 p.
2. Picon G. Panorama de la nouvelle literature française. – Paris: Gallimard, 1988. – 366 p.
3. Plinval G. de. Precis d'histoire de la littérature française. – Paris: Hachette, 1952. –321 p.
4. Sabanéeva M. Antologie de la littérature française du 16 siècle. – Л.:Просвещение, 1974. – 222 с.

10. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

11. МОВА ВИКЛАДАННЯ:французька

Методика навчання літератури

1. КОД: ОК 13

2. РІК НАВЧАННЯ: другий

3. СЕМЕСТР:3

4. ЛЕКТОР: доц. Кіскін О.М.

5. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ:

Загальні компетентності: знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); здатність діяти соціально відповідально та свідомо; здатність працювати в команді; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, здатність використовувати знання болгарської і англійської мов в освітній діяльності, пов'язаній з викладанням світової літератури.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: здатність формувати в учнів предметні компетентності; здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання; здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з зарубіжної літератури; здатність аналізувати особливості сприйняття й засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу; здатність реалізовувати ефективні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання зарубіжної літератури на підставі передового вітчизняного й міжнародного досвіду; здатність орієнтуватися в літературному процесі країн і народів світу (від давнини до сучасності), спадщині письменників у контексті літератури, історії, культури, використовувати знання мов і здобутків світового письменства для формування національної свідомості, культури учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві; здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту; здатність доцільно використовувати й створювати сучасне навчально-методичне забезпечення (обладнання) для проведення занять.

6. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Знати: сучасні філологічні й дидактичні засади навчання французької і англійської мов та світової літератури; елементи теоретичного й експериментального (пробного) дослідження в професійній сфері та методи їхньої реалізації; специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературних напрямів, течій, жанрів, стилів, здобутків національних літератур, класичних й сучасних художніх творів; різні види аналізу художнього твору, визначення його жанрово-стильової своєрідності, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язки твору з фольклором, міфологією, релігією, філософією;

Вміти: користуватися навичками атрибуції, розрізняти літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками; застосовувати сучасні методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах; користуватися прийомами й методиками діагностування навчальних досягнень учнів з французької та англійської мов та світової літератури; вміти

здійснювати педагогічний супровід самовизначення учнів; ефективно організовувати, аналізувати, критичнооцінювати, нести відповідальність за результати власної професійної діяльності

7. ПРЕРЕКВІЗИТ:

8. ЗМІСТ КУРСУ:

Методологічні основи викладання світової літератури. Сучасні методологічні аспекти викладання світової літератури у вищій школі. Принципи методики викладання світової літератури у вищій школі. Формування методологічних засад викладання світової літератури у вищій школі. Ідея Університету в контексті методології викладання світової літератури. Методика викладання світової літератури як наука.

Об'єкт і предмет дослідження методики викладання світової літератури.

Специфічні методи дослідження в галузі викладання світової літератури. Генеза методики викладання світової літератури в Україні. Сучасний стан викладання світової літератури. Наукові та прикладні функції методики літератури. Специфіка викладання світової літератури у вищій школі. Професійні вимоги до викладача. Студент і література. Світова література як предмет вивчення у вищій школі. Викладач світової літератури і професійні вимоги до нього. Проблеми педагогічної етики у практиці викладання. Теорія гармонійної комунікації Д. Карнегі у методичній системі викладача зарубіжної літератури. Психолого-вікові особливості студента-читача.

Методи, форми та засоби вивчення літератури. Поняття методу викладання літератури. Основні методи ефективного викладання світової літератури. Засоби викладання літератури. Планування та організація праці викладача літератури. Методична допомога викладачеві світової літератури. Типи занять у вищому навчальному закладі зі світової літератури. Засади нейролінгвістичного програмування у викладанні світової літератури. Етапи вивчення твору світової літератури. Оцінювання. Підготовка до сприйняття. Читання тексту. Підготовка до аналізу. Аналіз художнього твору. Шляхи аналізу. Підсумки вивчення літературного твору. Творчі роботи студентів. Види літературних занять у школі. Діагностика, контроль та оцінювання навчання.

Методологія і методика аналізу художнього твору. Методика шкільного аналізу художнього твору. Особливості аналізу творів різних жанрів. Методологічні засади і типологія шкільного аналізу художнього твору. Методика визначення ідейно-тематичної основи твору. Послідовність розкриття образу-персонажа.

Принципи аналізу художнього тексту. Шкільний аналіз епічних творів. Орієнтовний план аналізу епічного твору. Вивчення ліричних творів у школі. Орієнтовний план аналізу ліричного твору. Особливості вивчення драматичних творів. Специфіка аналізу міжродових жанрів. Шкільний аналіз фольклорних творів.

Методика вивчення систематичного курсу літератури. Питання теорії літератури у вузівському вивченні. Родо-жанрова специфіка світової літератури в академічному курсі. Вивчення біографії письменника. Розвиток мовлення студентів у системі літературної освіти. Моделювання тематичного змісту занять в системі їх педагогічно-методичної типології. Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів. Теорія і практика контекстного вивчення художніх творів.

Діалогізм і проблемність як принципи сучасного прочитання зарубіжної літератури. Філософсько-психологічні засади інноваційної діяльності в галузі літературної освіти. Види діалогів на уроках зарубіжної літератури. Проблемні ситуації і питання літературного характеру. Інновації у методиці навчання зарубіжної літератури. Інноваційні технології навчання зарубіжної літератури. Інноваційні прийоми навчання зарубіжної літератури. Інтеграційні типи літературних занять: урок – історичне дослідження, урок – філософське дослідження, урок – літературно-біблійне дослідження, урок – психологічне дослідження.

Інформаційні технології у навчанні зарубіжної літератури.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бандура О. М. Вивчення елементів теорії літератури в 4—7 класах : посіб. для вчителів / О. М. Бандура. — К.: Рад. школа, 1981. — 129 с.
2. Бугайко Т.Ф., Бугайко Ф.Ф. Майстерність учителя-словесника. - К.: Рад. школа, 1963.- 188 с.
3. Волошина Н.Й. Естетичне виховання учнів у процесі вивчення літератури.-К.: Рад. шк., 1985 .-104 с.
4. Волошина Н.Й. Уроки позакласного читання у старших класах. - К.: Рад. школа, 1988.- 174 с.
5. Глухова Г.К. Позакласна робота як засіб підвищення ефективності уроку. - К.: Рад. школа, 1983. -119 с.
6. Градовський А. В.Компаративний аналіз у системі шкільного курсу літератури: методологія та методика : монографія / А. В. Градовський. — Черкаси: Брама, 2003. — 292 с.

10. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

11. МОВА НАВЧАННЯ: українська.